

Rīgas Stradiņa universitāte

Psiholoģijas laboratorija

Testu un aptauju reģistrs

1. Instrumenta nosaukums latviešu valodā, autora vārds uzvārds, adaptācijas vai izveides gads:
Psihiskās veselības kontinuuma īsa forma (The Latvian MHC-SF), Paulīna Petrova, 2021.

2. Instrumenta nosaukums oriģinālvalodā (adaptētajam instrumentam), autora vārds uzvārds, izveides gads:
Mental Health Continuum Short Form (MHC-SF), Corey Keyes, 2005.

3. Īss instrumenta vispārīgs raksturojums (ko mēra, cik un kādas skalas un jautājumi, atbilžu sniegšanas forma, atslēga jeb atbilžu interpretācija u.c.):

Psihiskās veselības kontinuums ir funkcionēšanas diapazons no psihiskās slimības vai «psihiskās veselības pasliktināšanās» no vienas puses līdz «apmierinošai psihiskai veselībai» un līdz «plaukstošai, pilnīgai psihiskai veselībai» no citas puses.

MHC-SF sastāv no 14 pantiem un iekļauj 3 labklājības mērījumus: emocionālā labklājība (hedoniskā), psiholoģiskā labklājība (eidemoniskā) un sociālā labklājība (eidemoniskā). Atbildes skala sastāv no 6 punktiem (kur 0 = nekad, 5 = katru dienu) un apraksta dažādu labklājības simptomu rašanās biežumu pēdējā mēneša laikā. Detalizētāka informācija pieejama mājaslapā https://www.psytoolkit.org/survey-library/mhc-sf.html#_introduction.

Kopējais MHC-SF rādītājs var svārstīties no 0 līdz 70, augstāki rādītāji norāda uz augstāku labklājības līmeni. Summāro rādītāju var izmantot, lai noteiktu respondentu psihiskās labklājības līmeni. Lai sasniegtu «plaukstošu psihiskās veselības» iznākumu, indivīdam «katru dienu» vai «gandrīz katru dienu» jāpiedzīvo vismaz viens no trim hedoniskās labklājības rādītājiem un vismaz seši no 11 pozitīvās darbības rādītājiem pēdējā mēneša laikā. Indivīdi, kuriem ir zems līmenis (tas ir, «nekad» vai «vienu vai divas reizes» pēdējā mēneša laikā) vismaz vienā hedoniskās labklājības rādītājā un zems līmenis vismaz sešās pozitīvas funkcionēšanas dimensijās, sasniedz «psihiskās veselības pasliktināšanās» iznākumu. Citi indivīdi sasniedz rezultātu «mērena psihiskā veselība».

4. Informācija par instrumenta lietošanas noteikumiem:

Instrumenti ir aizsargāti ar autortiesībām, bet, norādot korektu atsauci, to ir atļauts brīvi izmantot pētniecībā (vairāk informācija pieejama mājaslapā <https://www.psytoolkit.org/survey-library/mhc-sf.html>)

Adaptācijas autores kontaktinformācija: paulina.psychology@gmail.com.

5. Pamatinformācija par adaptētā vai izveidotā instrumenta psihometriskajiem rādītājiem (piem. Kronbaha alfas koeficients) un/vai izlases raksturojums:

MHC-SF latviskās versijas strukturālā pamatotība: Tā kā vislielākā faktora slodze ir pieņemtajā apakšskalā katram no visiem pantiem, izpētes analīze piedāvā trīs faktoru modeli ar saistītajiem faktoriem.

MHC-SF latviskās versijas reakcijas un diskriminācijas indeksi: Visi reakcijas indeksi, kas saistīti ar sniegtiem pantiem, iekļaujas robežās ($P_j \text{ min} = 1,84$; $P_j \text{ max} = 3,74$). Diskriminācijas rādītāji, kas saistīti ar katru pantu, ietilpst kritiskajās robežās: maksimālais $r_{pbis} = 0.7$ (cieša saistība) un minimālais $r_{pbis} = 0.44$ (vidēja cieša saistība). MHC-SF latviskās versijas iekšējā saskaņotība: Kopējais Kronbaha Alfa visā skalā bija 0,91, kas ir augsts rādītājs. 3.tabulā redzama skala, kura atbild par emocionālu labklājību, $\alpha = 0,87$; skala, kura atbild par sociālo labklājību, $\alpha = 0,85$; skala, kura atbild par psiholoģisko labklājību, $\alpha = 0,79$.

MHC-SF latviskās versijas kriteriālā pamatotība, kā kritēriju izmantojot Uztvertā stresa aptaujas (PSS) un Pozitīvo un negatīvo afektu skalas (PANAS) rādītājus (korelācijas):
Korelācijas:

- Emocionālā labklājība ar pozitīvo afektu ($r=0,60$);
- Psiholoģiskā labklājība ar pozitīvo afektu ($r=0,60$);

- Sociālā labklājība ar pozitīvo afektu ($r=0,41$);
- Emocionālā labklājība ar negatīvo afektu ($r=-0,67$) un uztvērto stresu ($r=-0,61$);
- Psiholoģiskā labklājība ar negatīvo afektu ($r=-0,48$) un uztvērto stresu ($r=-0,49$);
- Sociālā labklājība ar negatīvo afektu ($r=-0,29$) un uztvērto stresu ($r=-0,27$).

Informācija sagatavota RSU Psiholoģijas laboratorijā.

Ja Jums rodas jautājumi par šo aprakstu, interesē RSU adaptētie vai izveidotie instrumenti, to pieejamība, izmantošanas iespējas, kā arī rodas jebkuri jautājumi saistībā ar testu un aptauju reģistru, sazinieties ar Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgo kontaktpersonu. Kontaktinformāciju meklējiet reģistra mājas lapā: <https://www.rsu.lv/psihologijas-laboratorija/testu-aptauju-registrs>